

29. september 2011

Supplerende samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 4. oktober 2011

- 1) Forordning om regulering af handel med finansielle derivater
 - *Generel indstilling*
KOM(2010) 484
- 2) Styrket økonomisk samarbejde
 - *Vedtagelse*
KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525,
KOM(2010) 526 og KOM(2010) 527
- 3) Opfølgning på det uformelle økonomi- og finansministermøde den 16.-17. september 2011
 - *Orientering fra formandskabet*
KOM-dokument foreligger ikke
- 4) (evt.) Gennemgang af EU's finanspolitiske exit-strategier
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
- 5) (evt.) Status på implementeringen af EU-landenes underskudsprocedurer
 - *Orientering fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
- 6) Internationale møder
 - a) Opfølgning på IMF og Verdensbankens årsmøder den 24.-26. september 2011 og på G20-finansministermødet den 22.-23. september 2011
 - *Orienterende drøftelse*
KOM-dokument foreligger ikke
 - b) Forberedelse af G20-mødet for finansministre og centralbankdirektører den 13.-16. oktober 2011
 - *Forberedelse af fælles EU-holdning (Terms of References)*
KOM-dokument foreligger ikke
- 7) Forberedelse af FN's årlige klimakonference (COP-17)
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke

- 8) Den europæiske bank for genopbygning og udvikling (EBRD) - Udvidelse af EBRD's operationsområde til Nordafrika og Mellemøsten
- Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet den 4. oktober 2011, men de enkelte medlemslande vil skulle tiltræde en udvidelse af EBRD's operationsområde
KOM-dokument foreligger ikke
- 9) (evt.) Udnævnelse af nyt direktionsmedlem i Den Europæiske Centralbank (ECB) *Side 3*
- Rådsindstilling til Det Europæiske Råd
KOM-dokument foreligger ikke
- 10) (evt.) Ændring af EU27-lånene (EFSM) til Portugal og Irland *Side 5*
- Politisk enighed
KOM(2011) 574 og KOM(2011) 575

Dagsordenspunkt 9: (evt.) Udnævnelse af nyt direktionsmedlem i Den Europæiske Centralbank (ECB)

Resumé

Der ventes en drøftelse af ECOFIN's indstilling til Det Europæiske Råd om udnævnelse af nyt medlem af direktionen i Den Europæiske Centralbank (ECB). Direktionsmedlem Jürgen Stark offentliggjorde den 9. september 2011, at han ønsker at træde tilbage inden hans periode udløber den 31. maj 2014. Nyt direktionsmedlem ventes at blive statssekretær i det tyske finansministerium, Jörg Asmussen.

Baggrund og indhold

Direktionen i Den Europæiske Centralbank (ECB) består af 6 personer, som vælges for en otteårig periode og uden mulighed for genvalg. Kun statsborgere i eurolandene kan være direktionsmedlemmer.

Direktionsmedlemmer udnævnes ved fælles overenskomst mellem eurolandenes stats- og regeringschefer (kvalificeret flertal blandt eurolandene) på grundlag af en indstilling fra ECOFIN og efter høring af Europa-Parlamentet samt ECB's Styrelsesråd (ECB's direktion og centralbankcheferne fra eurolandene), jf. artikel 283 stk. 2 og artikel 139, stk. 2 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

ECB-direktionsmedlemmet Jürgen Stark fra Tyskland offentliggjorde den 9. september 2011, at han ønsker at træde tilbage fra posten forud for hans otteårige periodes udløb den 31. maj 2014. ECOFIN vil muligvis på rådsmødet den 4. oktober skulle drøfte en indstilling til DER om udnævnelse af et nyt medlem til direktionen i ECB. Eurolandene ventes at drøfte sagen på mødet i eurogruppen den 3. oktober.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i sagen.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. udnævnelse af et nyt medlem af ECB's direktion har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Regeringens holdning

Som følge af euroforbeholdet har Danmark ikke stemmeret i denne sag. Fra dansk side vil eurolandenes afgørelse vedrørende det nye direktionsmedlem i ECB blive taget til efterretning.

Andre landes holdninger

Det ventes, at eurolandene vil indstille til DER, at udpege Jörg Asmussen, statssekretær i det tyske finansministerium, til stillingen som direktionsmedlem i ECB.

Dagsordenspunkt 10: (evt.) Ændring i EU27-lånene (EFSM) til Portugal og Irland

KOM(2011)574

KOM(2011)575

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om at nedsætte renten og forlænge løbetiden for EU27's lån til Irland og Portugal (som sker via EU-mekanismen EFSM). Det indebærer bl.a., at renten for lånene til Irland og Portugal via EFSM kommer til at svare til renten for den EU-betalingsbalancefacilitet, som er til rådighed for ikke-eurolande, og som i forbindelse med krisen har ydet lån til Letland, Ungarn og Rumænien. Det er Kommissionens vurdering, at reduktionen i renten og forlængelse af løbetiderne for EFSM's lån til Irland og Portugal bidrager positivt til bæredygtigheden af den offentlige gæld i de to lande og dermed understøtter láneprogrammets formål om at sikre en holdbar økonomisk og finansiel udvikling i de to lande, bidrage til en genopretning af deres adgang til at finansiere sig på almindelige markedsvilkår samt sikre muligheden for tilbagebetaling af lånene.

Kommissionens forslag skal bl.a. ses på baggrund af eurolandenes beslutning på et topmøde 21. juli om at nedsætte renten på eurolandenes eksisterende og nye lån til Grækenland, Irland og Portugal og forlænge løbetiden.

Det er muligt, at sagen vil blive drøftet på det kommende ECOFIN-mødet d. 4. oktober 2011 og formelt vedtaget (som A-punkt) på et rådsmøde umiddelbart inden Det Europæiske Råds møde 17.-18. oktober 2011.

EFSM-låneinstrumentet

På det ekstraordinære ECOFIN d. 9.-10. maj 2010 blev det besluttet at oprette nye EU- og eurozonelånefaciliteter som beredskab til håndtering af offentlige gældskriser i eurolandene.

Beredskabet består dels i en EU27-lånemekanisme (den europæiske mekanisme for finansiel stabilisering – EFSM), med en låneramme på 60 mia. euro, og dels en midlertidig eurozone-lånefacilitet (den europæiske facilitet for finansiel stabilitet – EFSF), med en låneramme på 440 mia. euro. Etableringen af disse faciliteter blev ved samme lejlighed suppleret med en tilkendegivelse fra IMF om at stille supplerende finansiering til rådighed.

EU-lånemekanismen EFSM på 60 mia. euro udgør et EU27-instrument, som giver Kommissionen adgang til at optage lån på markedet, som efterfølgende viderudlånes. EFSM kan i princippet yde lån til både eurolande og ikke eurolande, men ventes primært at være til brug for eurolande, idet der allerede eksisterer en parallel lånefacilitet alene til brug for lån til ikke-eurolande (den såkaldte EU-betalingsbalancefacilitet) med en maksimal udlånsramme på aktuelt 50 mia. euro. EFSM har hidtil ydet tilsagn om lån på i alt 22,5 mia. euro til Irland og 26 mia. euro til Portugal. Beslutningerne om EFSM-lån til Irland og Portugal blev formelt

truffet på ECOFIN's møder hhv. 7. december 2010 og 17. maj 2011. EFSM yder ikke lån til Grækenland.

Aktiveringen af lån under EFSM forudsætter, at den låntagende medlemsstat i samarbejde med Kommissionen og ECB (samt IMF i de tilfælde, hvor IMF deltager i programmet) udarbejder en nærmere redegørelse for den økonomiske og finansielle situation i medlemsstaten, den planlagte økonomiske genopretning, ligesom der fastlægges betingelser for den økonomiske politik.

Indhold

Kommissionen har 14. september 2011 fremsat forslag om at nedsætte renten og forlænge løbetiden for EU27's lån til Irland og Portugal gennem EFSM.

For så vidt angår renten har EFSM's rente til Irland og Portugal indtil nu været fastsat som Kommissionens finansieringsomkostninger i markedet med tillæg af en rentepremie på mellem 2 og 3 procentpoint. Det indebærer, at Kommissionen hidtil har optaget lån på markedet (konkret ved udstedelse af obligationer), og gendlånt til Irland og Portugal til en højere rente, end Kommissionen selv kan opnå i markedet.

Kommissionens forslag indebærer, at rentepremien fjernes helt, således at renten til Irland og Portugal bliver den samme som Kommissionens egne finansieringsomkostninger. Det svarer til princippet i den EU-betalingsbalancefacilitet, som er til rådighed for ikke-eurolande, og som i forbindelse med krisen har ydet lån til Letland, Ungarn og Rumænien. Rentenedsættelsen for Irland og Portugal vil gælde med tilbagevirkende kraft, dvs. således at renterne nedsættes til det nye niveau også for de udbetalinger til Irland og Portugal, som allerede har fundet sted (men som landene aktuelt endnu ikke har betalt renter af).

Løbetiden på EFSM's lån til Irland og Portugal har hidtil været på gennemsnitligt maksimalt 7,5 år, som opnås ved kombinationer af forskellige løbetider for de enkelte udbetalinger på mellem 2 og 15 år. Kommissionens forslag indebærer, at løbetiden øges til gennemsnitligt maksimalt 12,5 år, som opnås ved kombinationer af forskellige løbetider for de enkelte udbetalinger på op til 30 år.

For så vidt angår eurolandenes lån til Irland og Portugal (og Grækenland) vil fremtidige udbetalinger have løbetider på mindst 15 år og op til maksimalt 30 år, frem for de nuværende gennemsnitligt 7½ år, og have 10 års afdragsfrihed. Løbetiderne i eurolandenes eksisterende lån vil også blive forlænget betydeligt. EFSF's lån vil ifølge erklæringen blive ydet til en rente svarende til udlånsrenten i EU27's betalingsbalancefacilitet til ikke-eurolande, dog ikke lavere end EFSF's egne finansieringsomkostninger. Den konkrete implementering af eurotopmødets beslutning udestår, herunder den konkrete ændring i EFSF's renter og løbetider til Irland og Portugal.

Hjemmelsgrundlag

EFSM's lån til Irland og Portugal er hjemlet Rådets forordning 407/2010 af 11. maj 2010 om etablering af EFSM, som er hjemlet i Traktatens artikel 122, stk. 2.¹ Ifølge forordningen træffer Rådet på forslag fra Kommissionen og på baggrund af et samlet program for økonomisk genopretning i det pågældende medlemsland udarbejdet under inddragelse af Kommissionen og ECB, beslutning med kvalificeret flertal om ydelsen af lånet, de økonomisk-politiske betingelser for lånet, samt løbetiden og de øvrige betingelser for lånet.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke konsulteres om udbetalinger under EFSM, men skal efterfølgende orienteres om låneprogrammet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Danmark deltager som alle øvrige EU-lande i EFSM og hæfter for en andel svarende til Danmarks andel af EU-budgettet (ca. 2 pct.). Det indebærer imidlertid ikke, at Danmark i forbindelse med EFSM's lån til Irland og Portugal konkret skal stille midler til rådighed for EFSM. EFSM's finansiering tilvejebringes ved, at Kommissionen med sikkerhed i EU-budgettet optager lån på markedet, som genudlånes til Irland og Portugal. Danmark vil først skulle stille midler til rådighed for EFSM i en situation, hvor lån fra EFSM ikke tilbagebetales, når disse forfalder i fremtiden, og hvis Kommissionen i denne situation finder det nødvendigt at trække forholdsmæssigt på EU-landene for den manglende tilbagebetaling. Principielt hæfter Danmarks således for en andel af EFSM-lånene til Irland og Portugal svarende til ca. 3,7 mia. kr. hhv. ca. 4,3 mia. kr.

Eventuelle indtægter fra EFSM-lånet bidrager omvendt til at reducere medlemslandenes bidrag til EU-budgettet. En nedsættelse af renten indebærer således en reduktion i indtægten fra den forrentning, der betales fra Irland og Portugal til EU.

Det bemærkes, at forlængelsen af løbetiderne indebærer en udvidelse af levetiden på de forpligtelser, som EU påtager sig i forbindelse med lånene, ved at den margin på EU-budgettet, som fungerer som sikkerhed for lånene, vil skulle reserveres hertil i en længere årrække end hidtil.

¹ Traktatens artikel 122, stk. 2 giver Rådet hjemmel til på bestemte betingelser at yde en medlemsstat finansiell støtte fra unionen i tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i medlemsstaten, som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over.

Danmark bidrager derudover indirekte til finansieringen af låneprogrammerne til Irland og Portugal gennem sit medlemskab af IMF, ligesom Danmark bidrager med tilsagn om et bilateralt lån til Irland på 400 mio. euro (ca. 3 mia. kr.).

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ydelsen af lånene til Irland og Portugal, herunder bidraget fra EFSM, vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser gennem en understøttelse af den finansielle og økonomiske stabilitet i hele EU.

Reduktionen i renten og forlængelse af løbetiderne for EFSM's lån til Irland og Portugal bidrager positivt til bæredygtigheden af den offentlige gæld i de to lande og dermed understøtter låneprogrammets formål om at sikre en holdbar økonomisk og finansiell udvikling i de to lande, bidrage til en genopretning af deres adgang til at finansiere sig på almindelige markedsvilkår samt sikre muligheden for tilbagebetaling af lånene.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forordningen om etablering af EFSM blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg i forbindelse med det ekstraordinære ECOFIN den 9. maj 2010.

Sagen om et låneprogram for Irland med bidrag fra EFSM blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 3. december 2010.

Sagen om et låneprogram for Portugal med bidrag fra EFSM blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 13. maj 2011.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side kan man støtte Kommissionens forslag om reduktion af renter og forlængelse af løbetider for EFSM's lån til Irland og Portugal, bl.a. så EFSM-renten bringes på linje med renten i EU's betalingsbalancefacilitet til ikke-eurolande, idet det lægges til grund, at der sker en reduktion af renten på eurolandenes lån til Irland og Portugal gennem EFSF, som ligger på linje hermed.

Andre landes holdning

Der ventes generel støtte til Kommissionen forslag om reduktion af renter og forlængelse af løbetider for EFSM's lån til Irland og Portugal.

Det bemærkes, at den konkrete implementering af en række af eurotopmødets beslutninger udestår, herunder den konkrete ændring i renter og løbetider for eurolandenes EFSF-lån til Irland og Portugal.